

6. MODALITATS I FORMATS DE FORMACIÓ

Les diferents modalitats de formació han de respondre a la finalitat de l'acció formativa i impliquen una dinàmica específica de treball del professorat participant.

Les activitats de formació es poden organitzar en les modalitats següents:

Professorat d'un centre	•Assessorament •Formació interna de centre (FIC) •Taller a centre	Formació en centre	} Centre
	•Seminari de coordinació •Formació d'equips de centre •Formació interna de centre en xarxa (FICX)	Formació per a centres	
Professorat de diversos centres	•Taller •Curs •Seminari •Grup de treball •Conferència, taula rodona, jornada, trobada pedagògica i intercanvi d'experiències •Estada formativa a l'empresa •Estada formativa a l'estranger	Formació individual	} Individual

Les activitats de formació es poden organitzar en tres formats:

- **Presencials:** activitats amb un percentatge important de l'assistència a les sessions de formació. En funció de les diferents modalitats, aquestes activitats destinen una part del seu temps a la realització de tasques individuals o grupals.
- **Semipresencials:** activitats realitzades principalment a l'entorn virtual, amb un màxim de tres sessions presencials.
- **No presencials:** activitats realitzades totalment a l'entorn virtual.

El Comitè de Formació en la sessió del 5 de juliol de 2013 aprovà un model pedagògic per a la formació telemàtica (http://bit.ly/model_ft), en el qual es proposa l'experimentació de nous models de formació en l'àmbit no presencial. Aquests models han de permetre avançar en la progressiva implementació de l'eficiència, des del punt de vista dels recursos, i en la innovació, des del punt de vista del disseny i de les propostes metodològiques associades.

Això comporta avançar en noves propostes de l'avaluació de l'aprofitament i de les condicions de certificació.

6.1. Modalitats de formació en centre

Les modalitats de **formació en centre** són:

- **Assessorament**
- **Formació interna de centre**
- **Taller a centre**

El Departament d'Ensenyament considera prioritària la formació en centre com a eina de suport i d'enfortiment del projecte educatiu del centre.

El seu contingut està relacionat preferentment amb les competències bàsiques.

	Assessorament	Formació interna de centre (FIC)	Taller a centre
Descripció	Modalitat formativa amb intervenció d'un professional extern que s'adreça a la majoria del claustre o a un col·lectiu d'un centre. És liderat per l'equip directiu.	Modalitat formativa que té lloc dins de cada centre educatiu, i s'adreça a la majoria del claustre o a un col·lectiu d'un centre. És liderat i dinamitzat per un equip de coordinació format per tres persones del centre entre les quals almenys una és de l'equip directiu.	Modalitat formativa de caràcter concret i pràctic orientat a la millora d'alguna competència professional del professorat. S'adreça a la majoria del claustre o a un col·lectiu d'un centre.
Objectius específics	▪ Generar dinàmiques de debat pedagògic que ajudin a desenvolupar projectes compartits de centre. ▪ Promoure la consolidació de pràctiques educatives que reverteixin en la millora dels aprenentatges de l'alumnat.		
Característiques	▪ Requereix el compromís del centre de fer un treball de seguiment intern sobre la transferència a l'aula del contingut de la formació i la seva contribució a la millora dels resultats. ▪ Estableix uns objectius de la formació amb els seus criters i indicadors atenent el seu projecte educatiu.	▪ Requereix el compromís del centre de transferir a l'aula el resultat de la formació i de recollir en la documentació del centre els acords fruit de l'avaluació d'aquesta formació. ▪ El procés formatiu inclou: ▪ fase d'autodiagnosi, ▪ fase de planificació, ▪ fase de construcció i experimentació, ▪ fase d'avaluació. ▪ Aquest procés formatiu es recull en la carpeta de formació. ▪ Els equips de coordinació disposaran del suport d'una persona del CRP. ▪ Hi ha dos tipus d'itineraris: guiats i propis. Itineraris guiats El Departament d'Ensenyament ofereix uns itineraris guiats que contenen eines d'autodiagnosi, materials de formació (orientacions, activitats, enllaços, idees clau i bibliografia), protocols i instruments d'avaluació. Itineraris propis Els centres que ja duen a terme un procés col·lectiu de reflexió i dinamització interna podran optar per fer itineraris formatius propis. El CRP comprovarà que l'itinerari propi s'adequa a les necessitats i les característiques de la modalitat.	▪ Requereix el compromís del centre de fer un treball de seguiment intern sobre la transferència a l'aula del contingut de la formació i la seva contribució a la millora dels resultats. ▪ Estableix uns objectius de la formació amb els seus criters i indicadors.
Assignacions	Majoria del claustre o col·lectiu al qual va dirigit (aproximadament el 80%).		

	Assessorament	Formació interna de centre (FIC)	Taller a centre
Format i durada	Format presencial. Té una durada no inferior a 30 hores, amb dues terceres parts amb la persona formadora i la resta, de treball autònom al centre. Aquest treball, individual o col·lectiu, estarà destinat a realitzar les tasques planificades en relació amb l'aprofitament i la transferència immediata.	Format presencial. Té una durada de 30 hores amb 20 hores de presencialitat de les persones participants i 10 hores de treball intern per realitzar les tasques planificades en relació amb l'aprofitament i la transferència immediata a l'aula o al centre.	Format presencial. NOU Té una durada màxima de 15 hores, amb dues terceres parts amb la persona formadora i la resta, de treball autònom al centre. Aquest treball, individual o col·lectiu, estarà destinat a realitzar les tasques planificades en relació amb l'aprofitament i la transferència immediata.
Avaluació	▪ Satisfacció de les persones assistents i de l'equip directiu en relació amb el disseny i el desenvolupament de l'activitat formativa. (Nivell 1) ▪ Aprofitament i transferència immediata a la pràctica docent d'aspectes relacionats amb els continguts de l'activitat formativa. (Nivells 2 i 3) ▪ Definició de línies de treball a seguir per consolidar l'aplicació de la formació rebuda a la pràctica docent. (Nivell 3)		
Requisits certificació	▪ Assistència a un mínim del 80% de les hores presencials de formació. ▪ Avaluació positiva de les tasques individuals i grupals en relació amb l'aprofitament i la transferència immediata. ▪ En el cas de l'assessorament i la formació interna de centre (FIC), d'acord amb el document de valoració final del centre i l'informe de seguiment dels serveis educatius amb el vistiplau de l'inspector/a del centre.		
Persona formadora	(*) El professional expert se certificarà com a formador/a .	L'equip de coordinació se certificarà com a coordinador/a .	El professional expert se certificarà com a formador/a .
Documentació necessària	Centre: ▪ Demanda justificada del centre amb el vistiplau de l'inspector/a de centre. ▪ Compromís del centre de fer un treball de seguiment intern sobre la transferència a l'aula. ▪ Document de valoració final que s'inclourà en la memòria anual del centre. Serveis educatius: ▪ En el cas de l'assessorament i la formació interna de centre (FIC), informe de seguiment de la persona responsable del SE, que es lliurarà a la inspecció.		

(*) En general l'assessorament és impartit per un professional extern al claustre. En cas que l'imparteixi una persona formadora del claustre, caldrà que prèviament hagi realitzat assessoraments a altres centres i vehicular mecanismes per garantir que en el procés de reflexió es tingui una mirada externa.

Les propostes d'assessorament a càrrec d'un formador del propi de centre han de ser aprovades per la Comissió d'Ordenació Educativa Territorial, a proposta de la comissió del PFZ i amb el vistiplau de la inspecció del centre.

6.2. Modalitats de formació per a centres

Les modalitats de **formació per a centres** són:

- **Seminari de coordinació**
- **Formació d'equips de centre**
- **Formació interna de centre en xarxa (FICX)**

La formació per a centres és una prioritat del Departament d'Ensenyament atès que és una eina de suport i d'enfortiment del projecte educatiu de cada centre aprofitant l'intercanvi pedagògic i la formació de persones de diferents centres educatius que actuen com a equips impulsors o responsables del seu centre.

Les persones participants en la formació per a centres tenen el compromís de transferir i compartir el treball de la formació en el seu centre.

Les persones participants hauran de fer les sol·licituds d'inscripció que seran validades per les direccions de centre mitjançant la inscripció amb **priorització a direcció** de l'aplicació GTAF. Només s'assignaran les persones validades per les direccions.

	Seminari de coordinació	Formació d'equips de centre
Descripció	És una modalitat per compartir i intercanviar projectes entre professorat de diferents centres, d'etapes consecutives (infantil-primària; primària-secundària) o d'una mateixa etapa. Les temàtiques poden ser generals, d'especialitat, d'àrea, per càrrec.	És una modalitat de formació entre centres dirigida a equips professionals de centres on almenys una persona forma part de l'equip directiu. Aquestes persones tindran el compromís de la transferència del contingut de la formació al seu centre. L'estructura formativa incorpora la planificació, l'experimentació i l'avaluació del pla d'actuació en el centre de la temàtica treballada. Poden ser en format curs o seminari .
Objectius específics	▪ Compartir i intercanviar projectes i experiències educatives entre centres. ▪ Enriquir el potencial educatiu de cada centre amb les aportacions col·lectives per avançar en la millora dels projectes propis de cada centre.	
Característiques	▪ Estableix uns objectius de la formació amb els seus criteris i indicadors.	
Assignacions	Mínim: 15 persones o el 80% del professorat al qual va dirigida l'activitat.	En general, amb un mínim de 5 centres. Cada proposta formativa definirà la composició dels equips que hi prendran part.
Format i durada	Format presencial . Té una durada mínima de 15 hores i màxima de 20 , amb dues terceres parts presencials i la resta, de treball autònom. Aquest treball estarà destinat a realitzar les tasques planificades en relació amb l'aprofitament i la transferència immediata.	Format presencial . Té una durada mínima de 30 hores , de les quals un mínim de 15 seran presencials i la resta, de treball autònom en el propi centre per a la realització del Pla d'actuació.

	Seminari de coordinació	Formació d'equips de centre
Avaluació	▪ Satisfacció de les persones assistents en relació amb el disseny i el desenvolupament de l'activitat formativa. (Nivell 1) ▪ Aprofitament i transferència immediata d'aspectes relacionats amb els continguts de l'activitat formativa. (Nivells 2 i 3) ▪ Definició de línies de treball a seguir per consolidar l'aplicació de la formació rebuda a la pràctica docent. (Nivell 3)	
Requisits de certificació	▪ Assistència a un mínim del 80% de les hores presencials de formació. ▪ Avaluació positiva de les tasques individuals i/o grupals en relació amb l'aprofitament i transferència immediata. ▪ D'acord amb el document de valoració final del centre i l'informe de seguiment dels serveis educatius amb el vistiplau de l'inspector/a del centre.	
Persona formadora	Els seminaris de coordinació poden disposar: ▪ de professional expert que se certificarà com a persona formadora o bé ▪ de persona coordinadora, en aquest cas, poden rebre assessorament puntual extern per part d'un o més experts que se certificaran com a ponents.	▪ En el format curs, disposarà de professional expert que se certificarà com a persona formadora. ▪ En el format seminari, tindrà un equip de coordinació. ▪ En tots els casos, poden rebre assessorament puntual extern per part d'un o més ponents i/o de presentació d'experiències.
Documentació necessària	▪ En acabar la formació, la persona formadora o coordinadora haurà d'emplenar un qüestionari estandarditzat de seguiment del treball realitzat per donar resposta als objectius plantejats. ▪ Les unitats o institucions responsables posaran a disposició del professorat els resultats i els materials obtinguts al llarg de la formació.	▪ Elaboració del Pla d'actuació de millora educativa i planificació de la seva implementació i avaluació.

Formació interna de centre en xarxa (FICX): experimentació en alguns centres

La formació interna de centre en xarxa (FICX) aprofita l'expertesa i el treball dels centres que durant aquests cursos han participat en la formació interna de centres (FIC).

La FICX s'organitzarà a partir del contacte i del contrast entre centres educatius, amb la finalitat de compartir els objectius de millora de cada centre, la manera d'assolir aquests objectius i els seus projectes.

El procés formatiu inclou:

- fase de contacte entre centres (virtual o presencial),
- fase d'interacció i de contrast d'experiències,
- fase de treball intern de centre,
- fase de retorn, projecció i avaluació dels resultats.

S'experimentarà la FICX en alguns centres. Aquesta formació experimental es coordinarà exclusivament des dels Serveis d'Innovació i Formació de l'Educació Infantil i Primària i de l'Educació Secundària amb la participació de la Inspecció d'Educació.

6.3. Modalitats de formació individual

Segons les seves característiques, la formació individual es pot agrupar en quatre blocs:

BLOC 1. Modalitats de formació individual impartits per persona formadora:

- **Taller**
- **Curs**
- **Seminari**

	Taller	Curs	Seminari
Descripció	Modalitat formativa de caràcter concret i pràctic orientat a la millora d'alguna competència professional del professorat.	Modalitat de formació estandarditzada, impartida per una persona experta.	Modalitat que té com a finalitat la reflexió de docents de diferents centres o altres agents educatius del territori entorn d'un tema, a partir de la seva pràctica professional. Adequada per a professorat amb experiència docent.
Objectius específics	▪ Contribuir a l'increment de l'èxit educatiu de l'alumnat aprofundint en un aspecte concret i alhora pràctic. ▪ Reflexionar entorn d'un tema, a partir de la pràctica professional dels docents de diferents centres o altres agents educatius del territori.		
Característiques	Estableix uns objectius de la formació amb els seus criteris i indicadors.	Estableix uns objectius de la formació amb els seus criteris i indicadors.	▪ Metodologia basada en la reflexió sobre la pràctica. ▪ Ha d'incloure activitats d'implementació i d'avaluació de la pràctica a l'aula. ▪ Estableix uns objectius de la formació amb els seus criteris i indicadors.
Assignacions	Mínim: 15 assignacions.	Mínim: 20 assignacions.	Mínim: 15 assignacions.
Format i durada	Format presencial . NOU Té una durada màxima de 15 hores, dues tercers parts de les quals són amb la persona formadora i la resta, de treball autònom. Aquest treball, individual o col·lectiu, estarà destinat a realitzar les tasques planificades en relació amb l'aprofitament.	Format presencial, semipresencial i no presencial . Té una durada mínima de 15 hores . Si és presencial tindrà un mínim de la tercera part destinat a treball autònom sense persona formadora. Aquest treball, individual o col·lectiu, estarà destinat a realitzar les tasques planificades en relació amb l'aprofitament.	Format presencial, semipresencial i no presencial . Té una durada mínima de 20 hores . Si és presencial tindrà un mínim de la tercera part destinat a treball autònom sense persona formadora. Aquest treball, individual o col·lectiu, estarà destinat a realitzar les tasques planificades en relació amb l'aprofitament.
Avaluació	▪ Satisfacció de les persones en relació amb el disseny i el desenvolupament de l'activitat formativa i percepció de transferibilitat. (Nivell 1) ▪ Aprofitament en termes d'aprenentatge dels continguts de la formació orientats a una futura implementació a la pràctica docent. (Nivell 2)		
Requisits de certificació	▪ Assistència a un mínim del 80% de les hores presencials de formació. ▪ Valoració positiva de totes les tasques planificades en relació amb l'aprofitament.	▪ Assistència a un mínim del 80% de les hores presencials de formació si escau. ▪ Valoració positiva de totes les tasques planificades en relació amb l'aprofitament.	▪ Assistència a un mínim del 80% de les hores presencials de formació. ▪ Valoració positiva de totes les tasques planificades en relació amb l'aprofitament.
Persona formadora	Professional expert que se certificarà com a formador/a .		

BLOC 2. Modalitat de reflexió col·lectiva entre iguals per al professorat de diferents centres:

Grup de treball	
Descripció	És una modalitat formativa especialment pensada per a professorat amb experiència docent, que té com a finalitat la millora de la pràctica educativa. La seva tasca pretén afavorir la incorporació de canvis metodològics. També tindran aquesta consideració els grups de treball en el marc dels Plans educatius d'entorn que tenen com a finalitat desenvolupar projectes d'àmbit comunitari. En molts casos és recomanable la continuïtat d'un grup de treball durant dos anys. Excepcionalment, es consideraran grups de treball aquells grups que, en el context de la millora de la pràctica docent promoguda per l'administració educativa, rebin un encàrrec des dels serveis centrals o des dels serveis territorials del Departament d'Ensenyament.
Objectius específics	▪ Millorar les competències professionals del professorat. ▪ Promoure la incorporació canvis metodològics.
Característiques	▪ Es basa en un treball de reflexió col·lectiva entre iguals. Una de les persones participants fa les funcions de coordinació de l'activitat.
Assignacions	Mínim de 5 assignacions comptant la persona coordinadora, tret dels indrets amb clara dispersió geogràfica o de temàtiques molt específiques.
Format i durada	Format presencial. Té una durada mínima de 30 hores i màxima de 60, amb un mínim de la meitat del temps presencial i la resta, de treball autònom.
Avaluació	Satisfacció de les persones en relació amb el disseny i el desenvolupament de l'activitat formativa i percepció de transferibilitat. (Nivell 1) Avaluació dels materials i/o de les evidències justificades del treball realitzat. (Nivell 2)
Requisits de certificació	Assistència a un mínim del 80% de les hores presencials de formació. Valoració positiva dels materials i/o de les evidències justificades del treball realitzat.
Persona formadora	La persona que té les funcions de coordinació se certificarà com a coordinador/a .
Documentació necessària	Els materials i les evidències justificades del treball realitzat estaran a disposició de la resta del professorat, i les unitats o institucions organitzadores són els responsables de la seva difusió a les pàgines web.

BLOC 3. Modalitats de dinamització, sensibilització i divulgació:

Jornada, trobada pedagògica, intercanvi d'experiències, conferència i taula rodona	
Descripció	Són modalitats de formació intensiva i de curta durada a l'entorn d'un tema monogràfic.
Objectius específics	Aprofundir en l'estudi d'algun tema específic i/o intercanviar experiències i innovacions puntuals entre professionals.
Característiques	- Es compta amb la presència de ponents, a qui s'encarrega la presentació d'un tema determinat, i/o de persones que presenten experiències realitzades en centre. - Només seran certificables si tenen una durada superior a 5 hores. - En funció de les característiques concretes es diferencien: Conferència i taula rodona: impartides per un (conferència) o més ponents (taula rodona) especialistes en la matèria. Cicle de conferències: grups de conferències o taules rodones al voltant d'un mateix tema. Trobada pedagògica i intercanvi d'experiències: impartides per professorat que presenta experiències desenvolupades en el seu centre. També es contextualitza el marc teòric amb un o més ponents experts en la matèria. Jornada: inclou elements de les modalitats anteriors i/o tallers pràctics.
Assignacions	Mínim: 30 assignacions.
Format i durada	Format presencial. En funció de la durada es pot diferenciar entre: Conferència i taula rodona: màxim 3 hores. No certificables. Trobada pedagògica i intercanvi d'experiències: mínim 5 hores Cicle de conferències: mínim 15 hores Jornades: mínim 10 hores.
Avaluació	Satisfacció de les persones en relació amb el disseny i el desenvolupament de l'activitat formativa i percepció de transferibilitat. (Nivell 1)
Requisits de certificació	Assistència a un mínim del 80% de les hores presencials de formació.
Persona formadora	Les persones que imparteixen aquestes modalitats s'anomenen ponents . També poden ser impartides per professorat d'aula que constarà com a presentació d'experiències .